

ΓΝΩΜΗ

Η επόμενη μέρα για το ΚΕΕΛΠΝΟ

Του Θεόφιλου Ρόζενμπεργκ

Το τελευταίο διάστημα δεκάδες δημοσιεύματα αποκαλύπτουν μια πραγματικά ζοφερή εικόνα για το ΚΕΕΛΠΝΟ, τον Οργανισμό που είναι ταγμένος να διασφαλίζει και να προάγει τη Δημόσια Υγεία στη χώρα μας καθώς και να προασίζει την ασφάλεια του Έλληνα πολίτη απέναντι σε ποικίλες υγειονομικές απειλές.

Είναι γεγονός ότι η έκταση και το βάθος της κακοδιοίκησης και της διαφθοράς στο ΚΕΕΛΠΝΟ ξεπερνούν τα όρια της φαντασίας και αποτελούν ένα εμβληματικό παράδειγμα για τον τρόπο με τον οποίο προηγούμενες Διοικήσεις δι-

αχειρίζονταν δημόσιο χρήμα, που αφορούσε στον ευαίσθητο τομέα της υγείας, για την κάλυψη στενά κομματικών επιδιώξεων αλλά και την ικανοποίηση άλλων προτεραιοτήτων ξένων προς τον σκοπό και την αποστολή του ΚΕΕΛΠΝΟ.

Και είναι να απορεί κανείς πώς με τόση κακοδιαχείριση και παραμέληση της Δημόσιας Υγείας δεν υπήρξαν μεγάλες και ανεπανόρθωτες υγειονομικές κρίσεις στη χώρα μας. Η απάντηση στην απορία αυτή βρίσκεται στο γεγονός ότι το ΚΕΕΛΠΝΟ, το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και αναδιοργανώθηκε το 2004 για να ανταποκριθεί στις προκλήσεις για τη Δημόσια Υγεία από τη διοργάνωση των Ολυμπιακών Αγώνων, διέθετε και διαθέτει άξια επιστημονικά στελέχη και σοβαρό δυναμικό επιδημιολογικής επιτήρησης που παρά το κλίμα νεποτισμού και διαφθοράς κατόρθωσαν να ορθώσουν ένα αποτελεσματικό δίκτυ προστασίας για τη Δημόσια Υγεία στη χώρα μας. Αντιμετωπίστηκαν έτσι μεγάλες προκλήσεις όπως οι επιδημίες του SARS (Σοβαρό Οξύ Αναπνευστικό Σύνδρομο), του Εμπολα, της Πανδημικής Γρίπης, του Ιού του Δυτικού Νείλου, του MERS κοροναϊού, δεκάδες απειλές τροφιμογενών ή και υδατογενών δηλητηριάσεων, μετάδοσης αναπνευστικών ή άλλων λοιμωδών νοσημάτων όπως η Φυματίωση και η Ελονοσία, ενώ η μάστιγα του AIDS έχει σημαντικά περικοπωθεί.

Στη σημερινή δύσκολη συγκυρία ο ρόλος της προστασίας της Δημόσιας Υγείας είναι ακόμα πιο σημαντικός. Στη σοβαρή οικονομική ύφεση, η οποία έχει αναμφισβήτητη επίπτωση στο σύστημα της περίθαλψης του πληθυσμού, έρχονται να προστεθούν οι προκλήσεις από τη μαζική εισροή και παραμονή δεκάδων χιλιάδων προσφύγων/μεταναστών που διαβιούν κάτω από εξαιρετικά δύσκολες συνθήκες στα κέντρα υποδοχής τους.

Ταυτόχρονα η πείρα δείχνει ότι οι μεγάλες υγειονομικές απειλές δεν γνωρίζουν σύνορα. Η εμπειρία από τις επιδημίες της γρίπης των πτηνών, τον Εμπολα και τώρα τον Ζίκα, δείχνει ότι καμία χώρα στον κόσμο δεν μπορεί να θεωρείται ασφαλής και προστατευμένη από

υγειονομικούς κινδύνους. Οι κλιματικές αλλαγές, τα υπερατλαντικά ταξίδια, οι μαζικές μετακινήσεις πληθυσμών ξαναφέρνουν στο προσκήνιο παλαιά ξεχασμένα για τη χώρα μας νοσήματα ή νέα πρωτοεμφανιζόμενα.

Στις συνθήκες αυτές το νέο ΚΕΕΛΠΝΟ απαλλαγμένο πια από τις παθογένειες του παρελθόντος με αξιοκρατία και διαφάνεια καλείται να ανταποκριθεί στην αποστολή του με:

α) Αποτελεσματικότητα: Μαζί με την υπαγωγή του στη διαδικασία του δημόσιου λογιστικού που διασφαλίζει από κοινού με τους δημοσιονομικούς ελέγχους την πολυπόθητη διαφάνεια, είναι ανάγκη να εξασφαλιστούν στο ΚΕΕΛΠΝΟ οι διαδικασίες εκείνες που θα του επιτρέπουν την άμεση και αποτελεσματική ανταπόκρισή του σε μεγάλους υγειονομικούς κινδύνους χωρίς αγκυλώσεις και καθυστερήσεις. Ο συνδυασμός αυτός της ευελιξίας και της διαφάνειας είναι η μεγαλύτερη εγγύηση για μια αποτελεσματική δράση του Οργανισμού στις σύγχρονες προκλήσεις,

β) Στροφή στην κοινωνία: Το ΚΕΕΛΠΝΟ πρέπει να ξετιλίξει το μεγάλο δίκτυο ενημέρωσης - ευαισθητοποίησης και εκπαίδευσης του γενικού πληθυσμού αλλά και των ειδικών πληθυσμιακών ομάδων όσον αφορά στην πρόληψη από μια σειρά νοσήματα και στην προστασία του πληθυσμού από τις νέες απειλές για την υγεία του. Με ένα ευρύ σύγχρονο πρόγραμμα αγωγής υγείας τα στελέχη του ΚΕΕΛΠΝΟ πρέπει να βρεθούν κοντά στις ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες, όπως οι πρόσφυγες, οι χρήστες τοξικών ουσιών, οι HIV οροθετικοί, οι γκέι και οι τρανς, οι κρατούμενοι, οι Ρομά και οι άστεγοι. Να βρεθούν κοντά στη μητέρα που δεν έχει ρεύμα για να διατηρήσει στο ψυγείο το γάλα του παιδιού της, στον ηλικιωμένο που δεν φτάνει η σύνταξή του για το εμβόλιο της γρίπης, στους εφήβους που δεν γνωρίζουν την ανάγκη προστασίας στα πρώτα βήματα της ερωτικής τους ζωής, στους αδικοχαμένους νέους στην άσφαλτο. Μόνο μέσα από μια γενναία πολιτική κοινωνικής αλληλεγγύης είναι δυνατόν να προστατευθεί η Δημόσια Υγεία στις μέρες μας.

Το υπουργείο Υγείας, καθώς προχωράει στη θεσμική αναβάθμιση του ΚΕΕΛΠΝΟ με την προετοιμασία Προεδρικού Διατάγματος, το οποίο προβλέπεται από τον ιδρυτικό του νόμο και που για τους γνωστούς λόγους είχε «παραμεληθεί» από τις προηγούμενες κυβερνήσεις πρέπει να προβλέψει και να εξασφαλίσει όλους εκείνους τους μηχανισμούς που θα διασφαλίσουν τους όρους και θα διευκολύνουν τη λειτουργία ενός σύγχρονου, αποτελεσματικού και πάνω απ' όλα διαφανούς δικτύου προστασίας της Δημόσιας Υγείας στη χώρα μας.

Ο κ. Θεόφιλος Ρόζενμπεργκ είναι χειρουργός, αναπληρωτής καθηγητής του Πανεπιστημίου Αθηνών και πρόεδρος του Κέντρου Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕΕΛΠΝΟ).